

Դանիել Վարուժան

Հեթանոսական

Ապարանքին մեջ մարամար կախարդական Երագին,
Ու աստղակոտ ջահեր լույս անձրևելով կը վառին,
Ես Արքա մ'են այս գիշեր Արևելքի ճոխությանց,
Եվ ունիմ գահ ու գանձեր, ճերմակ կիներ հերապանձ:
Բագնոցիս վրա՝ զարդարված հովագներու մորթերով՝
Գըլուխս հեցած դաստակիս, և հեշտության մեջ գինով,
Ընկողմանիկ կը դիտեմ Չերքեզուհի մը անձնյա՝
Որ կը պարե իմ առջև, մարգարտահեռ գորգին վրա:
Իր հոտևան մագերեն և մարմինեն ծալ ի ծալ
Կը հոսի ծով մ'հեշտության՝ ուր կը սիրեմ ես լողալ:
Ըզգեցեր եմ փառահեղ պատմուճաններս ըսպիտակ
Բանված հազար աստղերու արցունքներովը սուտակ.
Շուրջը գլուխիս փաթթեր եմ ապարոշս իմ ձյունափայլ՝
Ծանրը՝ նրման իմ փառքիս, հանճարիս պես՝ բյուրածալ:
Մատնիներով աղամանդ ծանրաբեռնված ձեռքիս մեջ
Համրիչըս հի՛ն կը գրլեմ մեծ սաթերով փողփողէջ:
Ինկեր եմ վար ոտքերես անխնամ գորգին վրա քրքրում
Հողաթափերս ոսկեհյուս և թաշկինաս ապրրշում:
Իսկ գետեղված է իմ քով, կենսաժըպիտ, փրփրադեզ,
Հրկա բաժակըս գինվո՛ր որ հրրաշքով մը կարծես
Դեռ նոր հոսված արյան պես կը պըճըլտա իմ առջև:
Մակայն բիբերըս ծարավ գույն ու մարմնո գեղածն՝
Մագարեի մ'աղոթող բիբերուն պես տեսլացած՝

Անհունորեն սուգեր են հորձանքին մեջ ճախրասլաց
Այն թըխաշվի աղջրկան, Չերքեգուիվուն համպարե՝
Որ իմ առջև կը պարե՛, միշտ կը պարե՛, կը պարե՛...
Իր շարժումն հո՛ւյլ է երբեմն, ու իր հասակն է նրման
Հողմնասարսուռ եղեգին, բույր ու փրփուր, երգ համայն.
Իսկ երբեմն այնքա՛ն գորեղ թափ մը կու տա ոտքերուն՝
Որ խարույկված բոց կ'ըլլա՝ քամիներն ծրփծրփուն:
Օ՛, ան միսին ձևերուն և ծալքերուն հանճա՛րն է.
Գիտե հեղուլ հորդառատ նայվածքներե, մարմինե
Բոլոր հրապույրը կընոջ և տըռիփները հեշտին՝
Որոնք նրման ծովերու առջևս անգուսպ կը փրփրին:
Ու կը պարե՛, կը պարե՛, հորձանապտույտ կը պարե՛...
Քըրտինքներով կը պըտղի ճակատն հըստակ փայլարե:
Վեհ հասակն իր կախարդի՝ մագերուն տակ ծածկըված՝
Ուռենիին խոովքն ունի՝ լըճակին վրա ցոլացած:
Մերթ դեպ ետև կը թեքի, մերթ ալ դեպի ընդատաջ.
Հագիվ եղած շամբ ճըկուն, կ'ըլլա բարտի մ'աննըված.
Եվ մերթ ցընցուն ոստումով՝ կարծես իրանն հրաշագեղ
Հանկարծակի կը փըշրե փոշիաբար գերդ բյուրեղ.
Ու հագիվ հագ դաշնակում մ'իր մարմինեն եղձանած՝
Նոր թեքումով կ'հորինե նո՛ր դաշնակում մը հանկարծ:
Մարգարտահեռ մուճակներն, ուր ոտքերն իր ձուլվեր են,
Կարծես հագիվ կը հըպին գորգին վըրա նըկարեն.
Ու իր հատուկ ճախրանքեն կ'ատնու հով մ'ա՛յնքան ծավալ,
Որ կը մարե երբեմն հա՛պ, ու կ'արծարծե երբեմն ալ
Իր ականջին օղերուն փայլատակները լագվարթ
Ու իր բոլոր քայներուն ճառագայթները զըվարթ:
Ու կը պարե՛, կը պարե՛, կատաղորեն կը պարե՛,
Միշտ հըպատակ ցոփ կամքիս՝ որ գինք ընդմիշտ կը վարե:
Գլուխեն վե՛ր կը նետե նուրբ պատմուճանն հապըշտապ.
Կը մերկացվին ըստինքներն ու պարանոցը կարապ,
Ու որովայնը բարի՝ իր սև պորտով կընքըված,
Եվ հույր բումբերը, բոլո՛ր մյուս մասերն առեղծված

Համակ խորհուրդը միսին ու իր անճառ ձևերուն՝
Ուր դրբեր է իր վերջին հանճարը միտքն Աստրծուն:
Երբ կը տեսնես իր աչքով մերկությունն իր բյուրեղյա՝
Հրապույրներու այդ բոլոր շոայլման վրրա կ'անչրնա.
Այն ատեն ցունց մը կու տա փորթորկալից մագերուն՝
Որոնց քամին թափընդթափ կ'երթա մաել սրբսրփուն
Ադամանդէ շահերն այն մարմարակերտ պալատին,
Մարմարակերտ պալատին ձեղնալույսերը ռետին:
Ո՛վ մերկություն հրաշագեղ, Հավերժահա՛րս ամոթյաժ՝
Որ խորհուրդի մը նըման մըթության մեջ ես դողված...
Այն ժամանակ կ'ոստնում վեր կիրքերուս մեջ ծարավի՝
Թողլով որ ձյուն ապարոշս իյնա ոտքիս տակ լուծվի:
Մըթարին մեջ առխարխափ Չերքեզուհին կը գտնեն՝
Առաջնորդված իր կուրծքին հեքերեն բունն ու վըսեն,
Եվ քրտնաթոր դաստակեն պինդ բռնելով՝ մեկուսի
Կը պատկեցնեն բազմոցիս մորթերուն վրա հովագի:
Օ՛, մագնիսով և լույսով թըրծունմարմինն աղարծրի՝
Որ թներուս մեջ կաթի արյունի պես կը փրրփրի.
Օ՛, իր մագերն հողածուփ՝ որոնց մեջ ես կը լողամ
Խորը անոնց խեղդվելու վըտանգներով հարաժամ,
Օ՛, ջերմությունը սաստափ բագուկներուն տարփակեզ՝
Որոնցմով վիզըս գորեղ կը պարուրես օձի պես:
Հուսկ իրարու կ'միանանք մենք համբույրով մը հրգոր...
Երբ կը ծըծեն բերնիս մեջ առած շրթներն իր բոսոր,
Երբ ժամերով կը քամեն բյուր երակներն, հուլորեն,
Օ՛հ, այն ատեն ճաշակած կ'ըլլամ կարծես համորեն
Հին դարերուն հեթանոս դահամունքներն հագածո,
Հընդկաստանի համեմնե՛րն, համյն խունկե՛րն Արաբիո: